

La Nació

Setmanari Socialista Català

Redacció i Administració: Canuda, 14, pral.

La significació de la lluita socialista

PER la faïç com està constituïda la societat d'avui, i, per tant, també, degut a la constitució dels pobles, en la vida interior d'aquets no costa gaire poguer observar con s'hi dibuixen dugues tendències, dos agrupaments de homes, que, per damunt les diferències de ideals i la diversitat d'apreciació que un sens fi de coses de la vida els hi mereixen, fan destacar, notablement, la pròpia manera d'ésser, de viure, d'actuar...

Encare que la generalitat de les accions socials o senzillament polítiques que vagin produint-se, semblin, externament jutjades, accions que afecten i interessen en la mateixa proporció a tots els homes que són components d'aquells pobles, no és difícil observar com esdevenen particularitzacions individualíssimes, de un dels dos agrupaments humans que els integren, totes les accions de caràcter general. Així i tot, però, l'agrupament que exerceix una fatal supremacia damunt tots els altres components del poble, sempre procura fer ressaltar—per pròpia conveniència, naturalment—l'aspecte patriòtic de les accions que s'emprèn i de les organitzacions que usdefruitua, fent veure, al poble, que ha d'ésser patriota a ulls clucs i que ha de venerar totes aquelles organitzacions i modalitats polítiques, perquè elles són la síntesi, el compendi, de les institucions representatives de la patria.

I, malgrat les interessades afirmacions de caient patriòtic de l'estament social que predomina, la organització de la societat d'ara va seguint una trajectòria, que apar naturalíssima, i no transcorre pas massa temps sense que vingui a ferir la visió del que ho observa, la manifestació, en forma de preferències i preeminències de casta, de tot el cúmul de lleis i organismes que haurien d'exercir, veritablement, de regulador de la vida individual i col·lectiva dels homes, absolutament de tots els homes, que integren els nuclis socials que formen els pobles, les patries.

Més, no és pas així. Observant el desplegament de les accions eixides dels organismes polítics dels pobles, pot notar-se com, fidelment, aquests organismes, van acomplint la seva tasca, determinant, sempre, un sens fi de prerrogatives beneficioses, només, per als

elements que tenen a càrrec seu l'exercici del Poder o disposen—que és el mateix—de la influència que dona la possessió de riquesa.

Situats en aquest punt, ja va veient-se clarament com l'estament social que formen els poderosos, exerceix pressió i masega la vida de l'altre agrupament que, compost per gent humil, forçosament, anc que existeixi l'individual o col·lectiu dret de rebel·lió, ha d'acatar les decisions, disposicions i prescripcions que són fetes i promulgades, segons va dient-se, per a tots els homes de la patria, anc que, en la pràctica, en els diversos aspectes del desplegament de la vida dels pobles, de les nacions, es vegi com tota la legislació, tendenciosament, s'encamina a emparar, a sostenir les organitzacions capitalistes bastides amb el fi de millor poguer portar a terme el que es creu normal funcionament de la vida dels pobles i àdhuc de tota la societat.

De la realitat social, és clar que ja tothom i, més que ningú, tots els que en patim les conseqüències, se n'ha adonat. Però, això, no és prou per a que els capitalistes, dominadors del poble, ni per un moment, deixin d'exercir la llur nefasta acció. I d'aquí parteix, doncs, la necessitat de no deixar d'entaular intensament, persistentment, la batalla, la lluita, que ha existit sempre, entre els estaments poderosos i els estaments humils de la societat.

No cal esgarriar-se, emocionar-se ni compungir-se. Aquesta baralla eterna, aquest apassionat actuar de uns homes contra uns altres, aquesta constant brega entre els que volen assolir una íntegra reivindicació de drets i deures socials i aquells que s'hi oposen, perdurà, dia darrera dia, en tant la societat no s'humanitzi i siguin, per tant, amorosits els procediments i sistemes socials que, avui, són mestres i àrbitres de la vida dels humans.

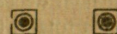
El socialisme proclama la lluita de classes, perquè mentre subsisteixi la inhumanitat en el règim social i, cruentment, l'esclavatge econòmic llateri les vides humils, no és possible altra acció ni és lògica cap més actitud. Per arribar a l'assoliment de l'armònica equitat social que, justicierament, llibertarà els homes, cal que, en el període predecessor d'aquella llibertat, s'enforteixin els individus fent-se capaços de gaudir dels aventatges del

nou règim, implacable anorreador de motlles vells i institucions caduques.

Cal elevar el concepte social dels homes, ennoblint-los en la dignificació que, per propi impuls, tots ells han de cercar. La lluita de classes, que cal portar a tots els terrenys de les accions i activitats polítiques i socials dels pobles, en fortificar l'esperit humà, fent-lo apte per a la moderna societat que s'apropa, és innegable que contribuirà a la elevació de l'esperit dels homes, fent-los esdevenir éssers conscients i capacitats per al gaudiment de tots els drets que, per dignitat, hem de volguer veure ampliament regoneguts.

La lluita socialista, arreu del món, ha de tenir una única significació, la qual no és altra que la que es deriva d'ésser una idea social, determinant del més alt enfortiment i major benestar per a tots els homes de la societat.

En tant no arribi, doncs, el moment en que la nostra idealitat triomfi, els socialistes hem de pronunciar-nos, resoltament, contra tot quant s'oposi a que sigui un fet el fi que perseguim. I, per ara, l'enemic més formidable que tenen les nostres idees, és el present estat social, genuïnament capitalista, que manté i estimula la existència de la lluita de classes, que, per'altra part, no podem rebutjar perquè fóra abandonar un procediment, ben estimable i eficaç, de la nostra brega social.

La patria i el socialisme

Des de que de una faïç directa, plenament, ha entrat a l'actuació pública el nacionalisme socialista, que un nombre determinat de nacionalistes s'han disgregat, partidaris uns, contraris altres, del nou concepte polític afirmat. Hi ha, en aquesta disparitat de criteri, diverses causes, però la més argumentada és la de considerar, els allunyats, que el socialisme és una negació a la patria i que, per tant, l'ideal nacionalista, forçosament, ha de desmereixen en intensitat i, en conseqüència, en efectivitat.

Ni que la nostra paraula fos prou eloqüent i la nostra ploma prou destra, podríem convèncer als refractaris. No és una qüestió d'apreciació o d'exagerada sentimentalitat, és, només, una qüestió de ignorància; no hi ha altre fonament que el desconèixer el què és el socialisme i la seva relació amb la patria.

Digui's el què es vulgui, la única base és una prevenció tonta, que molt poc favor fa als que, dient-se nacionalistes *enragé*, s'espanten enfront de una afirmació que no és altra que el complement dels principis nacionalistes.

Si la patria dels refractaris ha de perillar per la proclamació de uns principis socials, no val pas la pena de que la defensin amb tanta toçuderia, perquè ben poca cosa deu ésser.

Hem volgut escollir un home ben conegut en el món internacional, el malhaurat capítol dels socialistes francesos, en Joàn Jaurés, per a que ens parli de la patria i de l'amor a ella, per a que ens digui el què un socialista en pensa de la patria i com la estima.

Comencem per dir que en Jaurés afirma, en *L'Armée nouvelle*, que en una època en que tots els pobles aspiren a la independència nacional i a la llibertat política, és el pitjor contrasentit el voler sostenir aquella famosa frase d'en Marx, que diu: «Els obrers no tenen patria». Jaurés considera l'aspiració de la llibertat dels pobles com «una condició de la evolució proletària». Un crític francès, en un acurat estudi sobre Jaurés (1), afirma que aquest «no ha tingut, ni per un instant, la idea de un internacionalisme que pretengués abolir o ignorar les patries».

Escolteu la veu de l'apòstol: «El socialisme mai se separa de la vida, ni menys de la nació. Ell no abandona pas la patria; ans el contrari, se serveix d'ella mateixa per a transformar-la i engrandir-la. L'internacionalisme abstracte i anarquitzant, que va a abolir les condicions de lluita, d'acció, d'evolució, de cada agrupament històric, no fóra més que un altra l'aria més fictícia, encare, que l'altra, i més *demodée*. La unitat humana tindrà lloc per la lliure federació de les nacions autònomes, repudiant les lluites de la força, i sotsmetent-se a regles generals de Dret. No és pas la supressió de patries el que es vol, sinó el llur ennobliment, i seràn elevades a la humanitat plena, sense perdre ni la llur independència, ni la llur originalitat, ni la llibertat del llur geni. La humanitat nova, no serà rica i potent fins que la originalitat de cada poble s'exempli en l'harmonia total, i totes les patries vibrin a la lira humana».

L'autoritat de la gran figura d'en Joàn Jaurés, dona una força immensa a aquestes paraules. Què en pensen, d'aquesta bella oració, els nacionalistes refractaris? No la veuen la gran evolució del doctrinarisme socialista de l'eminent germànic Carles Marx? Aon és el perill del nacionalisme, en la doctrina socialista?

Però, escolteu un xic més, encare, la paraula justiciera d'aquella víctima material del xovinisme: «Cal imbuir d'esperit internacional a les patries independents i assegurar en la pau universal, per l'esforç concertat dels obrers de tots els pobles, la evolució de la justícia social. Però, democràcia i nació, resten les condicions essencials, fonamentals, de tota creació ulterior i superior. Un sentit més nou, més enlairat, encare, i més ampli, s'afegeix a la significació, ja de per si forta i rica, de la patria. L'aparent crisi de la idea de la patria és una crisi de creixença. Per totarreu on hi ha pa-

tries, és a dir, agrupaments històrics que tinguin consciència de la llur continuïtat i de la llur unitat, TOT ATENTAT A LA LLIBERTAT I A LA INTEGRITAT D'AQUESTES PATRIES ÉS UN ATENTAT CONTRA LA CIVILITZACIÓ, ÉS UN RETORN A LA BARBARIE. Doncs, mentre esperem la realització de la pau internacional, per la unitat socialista, ÉS UN DEURE DELS SOCIALISTES DE TOTS ELS PAISOS EL PROTEGIR, CADA UN, LA LLUR PATRIA CONTRA TOTES LES AGRESIONS POSSIBLES.»

Escolteu, encare, com parla de la França, la seva patria, i en aquestes paraules, breviarí de patriotisme, aprengueu-hi, amics nacionalistes: «La França és, per damunt de les divisions, dels interessos particulars... Hi ha un agrupament històric denominat França, el qual ha estat constituït per llargs segles de sofriments comuns, d'esperances comunes; les lentes formacions monàrquiques han juxtaposat i soldat, poc a poc, els petits bocins, i les ardents proves de la Revolució, s'han fós en un sol metall... És la patria francesa... Si, hi han lluites... antagonismes profundes de classe. Però, siguin quines siguin aquestes lluites polítiques, aquestes divisions econòmiques, aquests antagonismes socials, no poden pas apagar la idea mateixa de la Patria. Si nostre país fos menaçat, nosaltres seríem els primers en acudir a la frontera per a defensar la França, quina sang corre per nostres venes, i quin geni riquíssim és el millor que hi ha en nosaltres».

La Patria menaçada pel Socialisme, veu's-la aquí, nacionalistes!

R. FOIX

A la Lituania

La tirania del règim prussià i les deportacions

La distingida escriptora nacionalista Ivonne Pouvreau ha publicat un extens i notable «rapport» relatiu al tema que encapçala aquestes ratlles. D'aquest «rapport» són els paràgrafs següents:

«La opinió pública de tot el món s'ha sentit dolorosament commoguda amb motiu de les deportacions en massa i del treball forçat imposats als fills de l'heròic poble belga per un enemic brutal, que gosa, encare, manifestar que si recorre a aquests mitjans — condemnats tant per les lleis internacionals com per la consciència humana — ho fa mogut pel seu intens desvetllament en prò de la sublim nació.

»Però no és tan sols per Bèlgica que el govern alemany ha donat proves d'experimentar aquest desvetllament. La premsa ha explicat que els mateixos fets han tingut lloc a Polònia, país industrial, aon el govern alemany s'ha dedicat a anorrear la indústria local, amb la esperança que, determinant la vaga forçosa, i per consegüent l'accentuació de la misèria imperant entre les famílies nombroses, conseguiria provocar una emigració voluntària o forçada dels treballadors polonesos cap a les fàbriques i mines alemanyes. Forçats per la necessitat, un petit nombre de obrers polonesos ha abandonat les seves llars; però la major part hi han restat.

»Després de revenjar-se amb Bèlgica i amb Polònia, el govern alemany s'ha complascut en encarniar-se amb la Lituània, país quasi del tot agrícola, exceptuant alguns districtes industrials, poblats en sa major part per israelites.

»La nostra faicó occidental de concebir la vida és del tot diferent de la d'aquesta gent pacífica que porta, encare, en els camps, una vida quasi bíblica. El pagès lituani està acostumat a viure prescindint quasi del comerç; ell mateix se fabrica els utensilis domèstics; la seva muller i les seves filles teixen encare el lli, el canem i la llana, confeccionant després els vestits per a la família; els animals de la seva granja li proporcionen, habitualment, el seu aliment, ensems que el cuire necessari per a construir les seves sandalies i botes, i la pell del moltó, amb la qual forra el seu vestit per a protegir-se contra els rigors de l'hivern.

»Fins ara quasi s'abstenia de traficar, i fins menyspreuava aquesta aplicació de l'activitat humana, puix que els productes de la seva granja eren suficients per a subvenir les seves modestes necessitats.

»Els alemanys, a qui res se'ls escapa, no han deixat d'especular amb aquesta simplicitat de costums, pagant totes les seves requisicions amb moneda de paper. Així, tal pagès, a qui se li havia pres tot el seu blat o tot el seu bestiar, se creia pagat amb la possessió de un rebut que portava un segell oficial. Més aquest rebut, redactat en alemany, llengua incomprendible pels pagesos lituanians, deia, per exemple: «Tal home és condemnat a rebre cent cops de bastó», o bé «és un imbecil» i també «Tal home deura ésser tancat a la presó si s'atreveix a reclamar tal cosa».

»Veu's-aquí una prova més de la *honradesa* de l'administració alemanya, que ha manifestat diverses vegades que totes les requisicions fetes al front oriental eren integralment pagades.

»És sumament difícil, a aquestes poblacions dominades per la fèrula prussiana, aixecar la llur veu contra les injustícies i brutalitats que pateixen. Sols poden protestar en nom dels seus compatriotes, dels quals coneixen ben bé els sentiments, els lituanians que resideixen a l'estranger. La llur enèrgica actitud ja ha semblat amoinar un xic al govern alemany, que tendeix, per damunt de tot, a fer creure que exerceix un paper civilitzador dins les regions on la negligència o la inèrcia dels russos havien fins ara entrabancat els esforços dels habitants, encaminats a modificar la situació del seu país, assentant-la sobre bases modernes.

»Té, el govern alemany, el cinisme d'explicar al món que els lituanians subjectes al treball forçat ho han sigut a fi de disminuir les càrregues de l'assistència pública.

»I en el mateix decret, aon s'advertia que tots els homes de 17 a 60 anys, indistintament, s'havien de posar a la disposició de les autoritats, s'avisava que els sacerdots, metges, intel·lectuals, professors i estudiants, podien fer-se dispensar mitjançant el pagament de 600 marcs al mes de un treball ofert als vaguistes voluntaris o forçosos, amb l'objecte de disminuir les esmentades càrregues de l'assistència pública. Els capellans, professors i estudiants no són pas gents desenfainades. Menys, encare, els metges, puix pel que respecta a aquests, els mateixos periòdics alemanys no es cansen de repetir que fan molta falta per a la població civil. Per a obviar aquesta penúria de metges civils, la colònia lituana dels Estats Units acaba d'enviar, a Lituània, una missió sanitària, comprenent, entre altres, moltes dones metgeses.

»Un periòdic alemany anunciava, no fa gaire, que l'import dels imposts establerts a Lituània pujava a quantitats extraordinàriament altes».

(1) L. Lévy-Bruhl: *Quelques pages sur Jean Jaurés*.

Comentaris

La farsa política

HEM de parlar, encare, de l'actuació del Parlament espanyol. És clàssica la seva manca de valor social, la seva deixadesa, la seva tendència a l'aparatositat amagadora de la més gran de les buïdors, més així i tot, creiem que poques vegades havia arribat tan avall com ara.

La sessió del dissabte passat, és prou per a condemnar, sense apel·lació, a tots els que allà s'asseuen.

Els moments són greus: la vida de l'Estat perilla; l'atur forçós i la misèria s'apropen. I, davant d'això, parlaren els grossos, i parlaren dient que es podia parlar de tot, que s'havia de parlar de tot, que el Parlament té les seves prerrogatives, la seva missió, que calia que actués, que marqués orientacions, camins, etcètera. Parlaren molta estona, i estant en l'ús de la paraula, tot defensant que s'havia de parlar de tot, no parlaren de res, no indicaren cap orientació, cap camí, cap cosa a fer.

La xerrameca més buida, més insubstantial, més estúpida, omplènà la sessió.

No ve carbó, i, aquests que podien parlar de tot, ni una paraula digueren per a mirar la manera de que en vingués o s'augmentés la producció i transport del de les mines d'aquí.

S'estàn exportant aliments de primera necessitat, que abans de les noves collites mancaràn a casa nostra, i aquests que havien de marcar orientacions ni una paraula tingueren per a que s'acabés aquest negoci immoral dels agavelladors que arruïnen el país, que li preparen la fam per a molt aviat, per a satisfer llur morbosa set de or.

Manquen transports d'aquí a Amèrica; ni n'enviem allà, ni d'allà rebem tot el que podríem i convé, i aquests que havien de parlar de tot, ni un mot tenen per a fer que els vaixells mercants que han deixat de navegar per Europa, naveguin cap a Amèrica.

I tot això, i coses per l'estil, cabia perfectament dins el neutralisme, dins aquesta submissió a aquesta mena d'alts interessos que ningú coneix i als quals diuen acatar.

Està clar, doncs, que de les grans orientacions, que de la posició que s'hagi d'adoptar, segons com vagi la guerra, aquests parlamentaris que de tot diuen que poden i deuen parlar, no en parlaren un mot. I quan això passa en moments tan greus, o aquests parlamentaris són uns covards, indignes del lloc que ocupen, o són uns inconscients que no es donen compte de llur situació, o són uns farsants, que s'entretenen enganyant el poble amb castells de foc de oratoria cursi mentre es va preparant la seva ruïna amb llur cooperació, o, al menys, amb llur aquiescència.

I què en faràn?

Els regionalistes, seguint la política de castes i de privilegis que sempre han seguit, acaben d'assolir un triomf damunt aquest pobre senyor Alba que encare fa de ministre de Hisenda, amb la qüestió de la protecció a les indústries.

Els han assolit, defensant-ho com mai defensaren la derogació de la llei de jurisdiccions, ni la oficialitat de la nostra llengua, ni l'autonomia universitària, ni les delegacions per a la Mancomunitat, etc., etc., que els rics, que s'han fet més rics amb la guerra, no hagin hagut de contribuir ni un cèntim més a les càrregues de l'Estat, i, per propina, fan que l'Estat, al qual li neguen tributs, dongui a aquests pobres rics, subvencions, amb la excusa de protecció a les indústries.

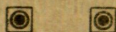
Però així com el primer els ha sigut un benefici real i positiu i, els diners que haurien hagut de pagar, encare els guarden; el segon no els engreixarà gaire. Defensors, fins a la més miserable tacanyeria, de la pesseta que ha entrat al calaix, els nostres burgesos saben ser-ho: empenya per a llançar-se a guanyar aquestes pessetes en lluites industrials i comercials que s'apartin dels clàssics procediments del carrer de la Boqueria, no en tenen.

I els regionalistes, que són la llur representació política, no poden donar-los aquesta empenya, perquè tampoc, ells, tenen l'esperit que per això cal.

Digueu-me sinó: què han fet aquests senyors que s'han passat anys i anys damunt el port franc, des de que s'ha concedit? La situació actual era immillorable, ells mateixos mostraven la seva pressa, dient-ho així, i, no gens-menys, aquest port franc que tant bé faria actualment, Barcelona no el té, perquè les classes conservadores i els regionalistes que les representen, no s'han pres la molestia de organitzar-lo.

Abans, quan retrèiem la ineptitud de les classes conservadores, ens deien que la culpa era del govern. Ara, el govern, a més de respectar-los els guanys extraordinaris, els concedeix el port franc i no saben aprofitar-lo com no aprofitaran, tampoc, la protecció a les indústries en el sentit de perfeccionar les velles i, sobretot, de crear-ne de noves. Si l'Alba no fos de la seva mateixa fusta, per a negar-se a l'aprovació d'aquesta llei ultra-conservadora, només calia que els preguntés: I, quan la tinguin, què en faràn?

RAMÓN D'ALENTORN

Qüestió de gustos

UN follet que amb molta propietat i oportunitat, ha circulat per Barcelona aquests dies de Carnestoltes, intenta reivindicar, davant dels qui ens deixem emportar per «sentimentalidades irreflexivas» la celebració de les festes del carnaval en les presents circumstàncies. «La obra de la restauración de nuestro carnaval—diu—, que viene intentándose de algunos años a esta parte, TIENE UN ALTO VALOR DE CIUDADANÍA.

S. CARBONELL I PUIG

COMISIONS :: REPRESENTACIONS
:: ADMINISTRACIÓ DE FINQUES ::
CABLE: SUBUR APARTAT DE CORREUS: 226
:: SANTIAGO DE CUBA ::

(sic). Quizá no lo entiendan así los que llevados por un exceso de sentimentalismo, juzguen que estos momentos, realmente trágicos para Europa, no parecen los más a propósito para la organización de festejos y regocijos públicos, pero semejante objeción, por poco que se reflexione, queda totalmente desvirtuada con unas sencillas consideraciones.»

I aquestes sencilles consideraciones, es fonamenten en la necessitat de restablir la normalitat de «los intereses de la industria y en especial para la organización de comercio»; ben presentada, aquesta consideració fonamental, amb unes quantes evocacions a la ciutadania i a les esplendors carnavalesques de Roma, Florència, Venècia i Niça, que arribaren a atraure's l'atenció del món.

No volem obrir cap polèmica. Aquesta veu que ha parlat de reivindicar el Carnaval, ens arriba des de la burgesia estant. Al poble se l'ha de divertir de una manera o altra; mentre riu no es recorda de si té gana, i, això, sempre és un avantatge... pels qui, fent-li patir fam, fan el negoci. Heu's-aquí, encare, sostingut, al segle XX, un concepte medieval del que és, o el que deu ésser, el divertiment del poble.

El poble s'ha de divertir, certament, ha de trobar un esplai, un repòs a les seves preocupacions quotidianes. Però no en un divertiment que encare l'embruteixi; en un divertiment que, precisament, li faci perdre els més lleus elements de ciutadania que pugui posseir; prou que els règims actuals de treball l'embruteixen, perquè els esbarjos que se li ofereixin continuïn la funesta obra.

Ja hem dit, però, que no volem obrir cap polèmica. Nosaltres parlem com a socialistes i els altres parlen com a burgesos; no, potser, perquè realment ho siguin, sinó perquè sentimentalment ho són. Per això, el seu sentimentalisme i el nostre, no lliguen. En aquestes condicions, una polèmica, hauria d'acabar com el regateig d'aquells pagesos, al mercat de Girona, que l'un digué a l'altre: Ni vós m'enteneu a mi, ni jo us entenc a vós; però em sembla que encare que ens entenguéssim, no ens entendríem.

Car, és possible, que entre els qui defensen la celebració del Carnaval hi hagi gent que, realment, senten una devoció particular per la ciutat; devoció que, en algú d'ells s'ha arribat a traduir en actes de veritable generositat—i això ja és la suprema prova—. Però—ens tornem a trobar en el conflicte de sempre—ells estimen de una manera i nosaltres estimem de una altra. L'amor, com a deú sentimental, reb, inevitablement, la influència de totes les forces espirituals que convergeixen en cada un de nosaltres. Un socialista estima de una manera i un burgès—ens referim sempre a un bon home—fabricant de anillos de goma para llevar bien cerrado el varillaje del paraguas—per exemple—estima de una altra.

Un dinamarquès i un canibal, podran, tots dos, estimar la seva dona. Però mentre el primer, per obsequiar-la, li entregará un ram de roses, el segon entendrà fer-li millor present amb un quart d'europeu a l'ast.

Tot pot explicar-se amb unes sencilles consideraciones.

PERE CARDENAL

GIRANT FOLL

Seguiu-nos

CAMÍ enllà, per la via del dolor, tindrem fidels i nombrosos companys. Si voleu fidelitat i amor, aneu allà on la malaventura hi reposa. A cada tombant del camí, trobareu cares noves que us donaran la benvinguda i voldran mostrar-vos una nova fase de la humana tragedia.

Però nosaltres no podem deturar-nos. A tots els que tinguin una ferida oberta, a tots els que lluiten amb el coneixement de la impotència llur, no tenim, només, que una paraula per dir-los-hi: Seguiu-nos!

Nosaltres anem lluny. Nosaltres no renunciem a res. Nosaltres no ens conformem amb partir diferències. Nosaltres, posats en la via de l'esdevenidor, anem de cara al destí sense vacil·lacions. I aquells que no vinguin amb nosaltres no trobaràn consolació. Els que no vinguin amb nosaltres no poden triomfar mai.

No som en cap nova ruta i regoneixem la impulsio que ens ha portat al lloc on ens trobem. Lluitavem des de la infantesa per la llibertat de un poble i aquesta llum de llibertat ens ha descobert tot un iris de llibertats assolibles.

Cada vegada que hem expulsat un vestigi d'atavisme, cada vegada que la nostra intel·ligència ha quedat lliure de una fè transmesa, cada vegada que la demolició de un fals concepte ha fet pas a un nou coneixement, la nostra consciència ha sentit créixer el seu domini, i el sentit de la nostra dignitat ha gaudit una satisfacció insuperable.

I mai ens havem penedit d'haver anat tan

enllà. Al contrari. Mentre als uns no els resta més que debilitar i perdre la base de llurs principis, nosaltres som en un punt que no podem fer més que guanyar en conviccions i en seguretat de judici. A tots poden fallar les normes que suporten llur pensament. A nosaltres, no. En nosaltres hi ha una tal puresa i serenitat d'energia mental, que no hi ha perill que cap prejudici deformi el nostre criteri, ni cap llei caduca forci de nosaltres una conclusió contrària a la veritat única i senzilla.

Seguiu-nos! Estem en condicions de oferir-vos una pau íntima que no haveu gaudit fins ara. Veureu com s'opera la revolucio sense subjectar-vos a cap violencia. Veureu com s'obtenen victories sense la recança d'haver ocasionat víctimes. Seguiu-nos pel món de la lluita. La lluita diària, continua, irreductible, contra tot, començant contra això mateix que a dins vostre us estampa el segell de la esclavitut. El dia que en vostre dins hagueu dominat les tenebres, serem companys per sempre i un mateix sol clarejarà el nostre camí.

Seguiu-nos, els primers que haveu entès el perquè del nostre dictat de socialistes catalans. De tots indrets afluiràn adeptes si la nostra lluita és brava i decidida. A cada nova al·bada trobarem el món despert a una nova veritat. A cada embestida nostra ha de quedar resolt algun detall i ha de quedar una ferida pellada. I, en tots moments i a totes hores, ha de quedar clara la nostra posicio en tota lluita i la humanitat ha de quedar lliure de dubtes de que el nostre esforç i el nostre sacrifici se consagra, totalment, al triomf de la justicia, llei única i suprema.

Ja sabeu la direccio que portem. Som pel bon camí. Seguiu-nos!

M. SERRA I MORET

Octavi Mirbeau

MIRBEAU, el de la sátira sagnant i ardent, acaba de morir. Ell, l'enemic implacable del sistema capitalista, el flagel·lador de tota llei de vicis, defectes i miseries dels homes, avui, ja no existeix... Resta, però, la seva obra, sincera i viril, aon s'hi troben fermament esculpts els més apassionats dictaris contra els convencionalismes, farses i mentides, damunt els quals s'assenten els fonaments de la nostra societat burgesa.

Octavi Mirbeau, no era pas un socialista; era, si, un esperit lluitador, apassionat i descobridor de totes les imperfeccions humanes.

Quan l'antisemitisme va rabejar-se damunt la llibertat del capità Dreyfus, Mirbeau, amb Zola, Pressensé, France i altres grans homes, va posar-se, passionalment, a favor de la veritat.

Deixa escrites immortals pàgines de crítica pictòrica i nombroses obres literàries i escèniques, força conegudes de la generalitat del públic català que es preocupa de les modernes tendències de la literatura universal.

Havia nascut a Trevières, l'any 1850. Malt, ara, darrerament, de uns quants anys ençà, permaneixia retret i emmudit. Per això ningú sabia quina opinió li mereixia la cruenta i paorosa guerra que, actualment, el món contempla. Semblava, talment, que sofria una atonia profunda i perllongada...

Amb la mort de l'Octavi Mirbeau, ha desaparegut un irreductible adversari de les injustícies socials i s'ha perdut un infadigable pal·ladi de la literatura revolucionària. Aconsolem-nos-en els que lluitem per a l'adveniment de un nou règim social més lògic, més just, més humà que el que vivim en les hores presents.

Folletó de LA NACIÓ (1)

El dret de vaga i la llibertat del treball

PER

PAU BUREAU

PROFESSOR DE DRET A LA FACULTAT LLUIRE DE PARÍS

Es tracta d'averiguar en aquestes quantes planes, i pel mètode de observació, com i amb quines condicions és possible conciliar el dret al treball i el dret de vaga. Ningú negarà l'interès i la dificultat d'aquest greu problema; és d'aquells que la vida social posen quotidianament a les nostres consciències, i el nostre desig de justicia no està pas més satisfet per les violències brutals dels vaguistes que oprimeixen els treballadors pacífics, que pels isolaments egoistes dels obrers aduldors o covards que prenen, devengades, les places de llurs companys més abnegats. Cert, i precisa dir-ho totseguit, que tots els obrers, que comencen o continuen treballant a la fàbrica, no són uns aduldors o uns covards, així com tots els vaguistes no estan disposats a oprimir llurs companys per la violència, però una experiència antiga ens adverteix, indefinidament, que aquesta doble injustícia és sempre possible, i, perquè nosaltres

ho sabem, les nostres consciències resten inquietes i torbades.

A dir la veritat, la opinió no s'ha adonat de la qüestió i el més sovint, seguint el mitjà social, al qual pertanyem, es contenta d'adoptar la una o l'altra de les dugues actituds que segueixen:

Els *burgesos* estimen de ordinari que no hi ha del tot problema. Un de llurs ministres, dels més enterats, no va dir, fa alguns anys, a la tribuna del Parlament, que *el dret de un obrer, que sigui sol a treballar, és igual al dret de tots els altres a no treballar*? Aquesta fórmula, pensen, és excel·lent i convé aténir-s'hi. Que cada obrer adopti el partit que li agradi més; els uns es concerten per vagar junts i prefereixen *la política dels braços creuats*: que siguin lliures de vagar! Els altres prefereixen continuar el treball i fins aprofitar les circumstàncies favorables per a trobar un empleu que no podien obtenir abans de la vaga: respectem també la llur llibertat!

Durant els períodes de cessació concertada de treball, els poders públics no tenen més que un doble deure a complir: garantir amb la mateixa lleialtat el dret de vaga dels vaguistes, i el dret del treball dels companys que persisteixen en freqüentar el taller.

Els *obrers*, sobretot en les professions que han sofert més la influencia dels sindicats i de la Confederació General del Treball, professen una doctrina del tot contrària, i, per justi-

ficar-la, invoquen, una darrera l'altra, raons místiques i pràctiques. Ja que és entès, diuen, que en un mateix temps i una mateixa circumscrició, el dret a la vaga i el dret de treball, no podrien coexistir, per què preocupar-se tant del dret al treball, durant els períodes de vaga concertada? Es crida a la opressió! No se sab que, durant els períodes d'activitat, els obrers que tenen motius legítims de fer vaga ne són privats pels llurs companys que volen continuar el treball.

La balança cau sempre de un costat o bé de l'altre, i vet-aquí tot. Fóra més exacte dir que l'obrer que rebutja juntar-se als seus companys en vaga és, per definició, un covard i un traïdor. Com escrivia fa poc Mr. Eduard Berth, en el *Moviment socialista*: «que el bon burgès es digui de una vegada que la vaga és la guerra, i que als ulls dels obrers, el no vaguista, és un traïdor, un desertor, un ésser monstruós que, abandonant els seus companys en la lluita, vé, ben malament, de invocar la seva llibertat, car, la seva llibertat, és la traïdoria, la covardia, un crim de lesa solidaritat obrera!».

No objecteu pas que aquesta guerra, potser, és injusta en el seu principi i salvatge en els seus mitjans; se us contestarà, com ho feia recentment el mateix escriptor, que: «la vaga és un fenomen de vida col·lectiva, de psicologia col·lectiva; aquí entren en joc sentiments col·lectius molt poderosos, molt contagiosos, cada obrer té la seva voluntat ofegada, absor-

Dignifiquem-nos

NOVAMENT s'apropen eleccions. En els centres polítics tot són tràfecs, combinacions i conxorxes per assegurar-se, cada agrupament polític que hi pren part, una major victòria en la palestra. De cada congegimentació n'esdevé una flagel·lació pel poble que va a votar; de cada clam que en senyal de garantia ens ofereixen des de la tribuna pública, ne surt una desaprensió intolerable, que nosaltres, poble, tolerem; de cada promesa que en paraules càlides i lluminoses se'ns presenta per a dir-nos que vetllarà pels nostres interessos i àdhuc per les nostres reivindicacions, que ens parla de lleialtat i abnegació i de sacrificis; que s'atreveix a dir-nos que ell s'erigirà en apòstol de redempció fins assolir la total emancipació social del poble, perquè la seva consciència no li permet per més temps tolerar que perdurin tantes malvestats ignominioses com pesen damunt d'aquest poble que treballa i calla, que es consumeix i calla, que es mort de fam i es resigna, generalment, ne surt un individu mancat d'escrupols. No pot consentir-se—diuen, amb veu estrident—que aquests ciutadans, tan ciutadans com nosaltres, visquin una vida migrada, de faïç obscura i tenebrosa. Es precis—afegeixen—que ens donguem compte que nosaltres representem una nova civilització.

Paraules, només que paraules! Nosaltres, homes de ideals, ideals sentits amb convicció i no pas per conveniència, prou llancem llambregades per l'espai per tal de satisfer l'anhel febril que constantment impulsa nostre esperit i ens fa esperançadors que, a la fi, gaudirem de un representant, de un home digne, i sempre és endebades, perquè, amb poques

variants, ara, tots estàn tallats amb el mateix patró. No és un absurde, creure que un home d'ànima burgesa pugui viure amb les democràcies?... Què són, sinó temperaments aburgesats, la majoria de polítics que indegudament ostenten la representació del poble?

És hora de parlar clar, és precís pregonar ben alt, per a que arribi a infiltrar-se en l'esperit de tots els homes que com nosaltres pensem, que hem de dignificar-nos i no pas veure'ns menyspreuats i objecte de tota mena de befas i escarnis.

De tots els candidats que acostumen concorre a la lluita, cap, encare, resumeix, íntegres, nostres aspiracions; cap d'ells viu compenetrat amb nostres idealitats, i, per aquest motiu, cridem ben alt, ben dignament, que ja ha arribat la hora de no concedir la representació a tots aquells homes que es creuen posseir legítim dret a ésser, constantment, els mangonejadors del poble.

Deixem-nos d'eufemismes, vetllem, treballlem per a que siguin factibles nostres teories, no volgüem viure més temps perplexes, indecisos, sense atrevir-nos a parlar clar; pensem que la sort del poble està en mans del mateix poble, no ens enlluernem amb campanyes de política burgesa, fiscalitzem tots els actes, per minços que semblin, dels adversaris; cridem, portem a cap la nostra acció socialista, però sempre conscientment, que ja mai ens guii l'egoisme.

Si així ho fem, estem certs que la victòria serà nostra, serà del poble, car la única voluntat que, lògicament, té dret a imposar-se, és la que, producte de la dignificació humana, sorgeix, amb tota espontaneïtat, de la consciència del mateix poble.

CUGAT GUILERA

El patriotisme i la lluita de classes

QUAN l'antipatriotisme s'ha sistematitzat i se n'ha fet, sobretot aquí, en aquesta terra, per part del sindicalisme revolucionari i anarquitant, gairebé un procediment de lluita obrera, té un alt interès reproduir les paraules d'Artur Labriola, autoritzat definidor de la tàctica sindicalista revolucionària, que es troben escrites a les planes del seu llibre *Karl Marx, l'economista i el socialista*.

Diuen així:

«Allà on hi ha diferenciació, naixen l'odi la lluita. Això es veu en el cas de un poble que n'oprimeixi un altre, i explica la invencible repugnància que inspira l'antipatriotisme, que fa abstracció de la necessitat de independència que tot poble experimenta davant de un altre poble, necessitat que és al fons de l'ànima humana, i que explica les manifestacions més sorprenents del sacrifici. És completament inútil provar de raonar un tal sentiment. Pel demés, si l'antipatriotisme vol raonar i ésser conseqüent amb ell mateix, condueix de dret cap a la negació de la lluita de classe, tot volguent afirmar-la més enèrgicament.

» La necessitat mateixa de la independència de classe reposa sobre un fet sentimental. Qui troba il·lògic el sentiment de la independència nacional, deu trobar també il·lògic el sentiment de la independència de classe.

» Si la pàtria és allà on s'està bé, la classe és la que ens fa viure millor. La repugnància a la opressió nacional està fonamentada sobre sentiments elementals».

bida en aquesta unitat. L'egoisme individual, l'interès privat de les miserables preocupacions personals, les petites covardies secretes desapareixen; no hi ha més que una massa electritzada, una personalitat col·lectiva, complexa, tota ella transportada per un sol entusiasme unànim i potent *als cims més alts de l'heroisme moral i del sentiment del sublim*.

Heu's-aquí dugues doctrines oposades; encare no he mencionat la opinió, cada dia menys sostinguda, i segons la qual, la vaga és una pràctica dolenta, sempre funesta en els seus efectes. Veurem que aquestes dugues doctrines no proporcionen, cada una, més que un anàlisi incomplet del problema plantejat i així estarà explicada la impressió de malestar moral que ens deixen tantes vagues.

..

És inútil d'abordar l'estudi d'aquest problema, si, mercès a un llarg contacte amb les realitats econòmiques, no s'està previant convençut profundament d'aquesta veritat essencial: existeix entre els treballadors de una fàbrica i fins entre tots els obrers de una mateixa professió en una circumscripció industrial, una solidaritat estreta, una connexitat rigurosa, i aquesta solidaritat, aquesta connexitat són tan precises, que tot millorament o tot agreujament en la condició econòmica de un d'aquests obrers, afecta, necessàriament, en bé

o en mal, la condició de tots els altres. Observem, metòdicament, aquests milers de filadors o de teixidors que, a Roubaix, a Lió, a Rouen o a Manchester, vigilen, tot el llarg del dia, els admirables telers de les nostres manufactures: la salut, les forces físiques o intel·lectuals, la capacitat, les càrregues de família, les necessitats materials o morals de tots aquests homes, de totes aquestes dones, no són pas idèntiques, però, no-gens-menys, una llei sobirana, contra la qual no és permès rebel·lar-s'hi a ningú, exigeix que un mateix treball sigui remunerat de un mateix sou.

I per cada mena de treball, la remuneració, que podrà ésser desproporcionada, sigui en més o en menys, a les necessitats reals de tal o qual obrer en particular, és fixada segons les necessitats mitges dels obrers d'aquesta professió: és el que es nomena sou normal d'aquesta professió. També constatem, en tots els centres industrials, que aquest sou normal que permet a tants joves obrers solters fer despeses perjudicials, és, al contrari, inferior a les necessitats dels treballadors casats que voldrien elevar els llurs fills d'acord amb les exigències de la dignitat humana. Però, d'això, la concorrencia no s'en preocupa; imposa uniformement una remuneració per a un mateix treball.

En mig d'aquests milers de obrers i de obreres, ni un sol demanava i obtenia un augment de jornal o una disminució de la du-

rada del treball, això fóra, desseguida, per a tots els seus companys, una raó suficient per a reclamar un aventatge igual, i, en sentit contrari, si un sol consentia en percibir un jornal més baix o treballar més temps, menaçaria desseguida la condició de varis centenars o varis milers de companys.

I, veritablement, els encarregats d'empliar gent, deurien comprendre millor aquesta segona repercussió, ells que coneixen tan bé la primera i cada dia en fan ús per a refusar, a un obrer isolat, l'augment de jornal que reclama.

Així, cap obrer, en la gran indústria moderna, és isolat dels altres; cap contracte de treball és separat, ni separable, i, en el domini del treball industrial, retrobem, com per tot arreu, aquesta gran llei de la solidaritat, que els enciclopedistes i els legisladors de la Revolució Francesa han desconegut. Sens dubte, la necessitat en que els nostres pares es trobaren de restaurar els drets de l'individu, contra la opressió de una reglamentació col·lectiva, rancia i maligna, explica llur menyspreu, i, a ésser menys exclusiu o menys vigorós, llur esforç hauria sigut, indubtablement, menys eficaç. No-res-menys, llur menyspreu ha sigut greu i ha tingut greus conseqüències, i, a la distància de cent-quinze anys, no llegim sense melangia el text del decret dels 14-17 de Juny de 1791, que priva als obrers de «formar reglaments sobre llurs pretinguts interessos comuns».

El que volen els carrilaires

IV

Reglamentació de hores de servei

S importants, indispensables i transcendents són la Inamobilitat, l'Escalafó i els Ascensos progressius, una altra reforma anhelan els empleats carrilaires, que reclama una immediata implantació: la Reglamentació de hores de servei.

Reparis bé, que, en el transcurs d'aquesta exposició, diferents vegades hem insistit en la perentoria necessitat de la confecció de un Reglament, en el qual, amb claretat, exactitud i precisió, es trobin definits i fixats tant els drets com els deures dels empleats.

I, d'aquesta Reglamentació, ne quedarà ben patentitzada la necessitat, si ens fixem en la pesada condició del treball en els ferrocarrils, el qual es porta a cap en inòdies i vergonyoses circumstàncies, desconegudes en absolut pel públic que, per l'heroic estoïcisme dels carrilaires, encare no s'ha donat compte de que, en ple segle xx, la esclavitud perdura i puneix a tota una classe, digna, per molts conceptes, de major consideració i millor tracte.

En el treball dels ferrocarrils, no estan fixades les hores que ha de durar la jornada; així és que, en començar llur servei, la majoria dels empleats, no saben, del cert, quan podran donar-lo per llest. Així resulta que, ordinàriament, s'imposen al personal jornades que trespassen, en molt, els termes que, humanament, poden resistir-se. Apoyant aquesta afirmació, anem a exposar, ràpidament, la durada de les jornades en alguns dels serveis carrilaires, prenent directament les dades del personal de la Companyia M. Z. A. (Xarxa Catalana).

BRIGADA DE VIA I OBRES.—Treballen de sol a sol; terme mig: 10 hores diàries. No cal dir que el treball és, sempre, a la intemperie.

Exemple: La brigada de Faió comença el treball, a l'istiu, a les 4 h. 30' del matí i l'acaba, a la tarde, a les 18 h. 30', amb una hora de interval per a esmorzar, dugues i mitja per a dinar i mitja per a berenar. Això, que per si sol constitueix una excessivament cruel jornada, hi cal afegir-hi el detall, per a molts desconegut, de que bona part dels obrers d'aquestes brigades tenen que recorre, diàriament, la distància fins de set quilòmetres i mig, que separen el lloc de la seva residència del d'allà on treballen, el que ve a significar, entre anada i tornada, un recorregut, a peu, de 15 quilòmetres durant totes les estacions de l'any. Fàcil serà calcular les hores de descans que li queden al pobre peó de Via i Obres, si es té present la hora a que deu llevar-se per a poder ésser a les 4 h. 30' de la matinada en el lloc del treball, distant 7 quilòmetres i mig, i la hora, també, en que podrà anar-se'n a dormir tenint que recorre la mateixa distància al deixar el treball, a les 18 h. 30' per anar a casa.

TALLERS.—La durada de la jornada és de 10 hores. Cap ofici, fóra de la Companyia, les treballa; puix la major part ja fa molt temps que tenen la jornada de 8 hores, i, els que no la tenen, no passa de 9. A més, la Companyia

no paga cap augment per les hores extraordinàries, que a totarreu, tenen una bonificació del 50 per cent.

PERSONAL DE TRENS.—No hi ha jornada fixa. Sempre és superior a 10 hores i arriba a 16, 18 i 20 i àdhuc excedeix de 30 hores. La jornada més corrent és de 14 a 16 hores, més el temps necessari per a la preparació de la màquina, que ve a ésser una hora i mitja, abans i després de cada jornada.

Una demostració de la esclavitud que pesa damunt el personal de moviment, és la que segueix: El personal que condueix el tren 1408, que surt de Mora cap a Sant Vicens a les 17 h. 27', està de servei fins que retorna amb el tren 1411, a les 10 h. 15'; total 20 hores. Sovintment, per al servei d'aquest tren, es disposa d'algún moço d'estació—que comença a treballar a les sis del matí—el qual porta, degut a aquella disposició, més de 30 hores de treball, acostumant-se, això, a repetir-se, seguidament, varis dies.

FACTORS.—La duració de la jornada varia segons la importància de la estació. Els de Barcelona—sortides de Gran Velocitat—entren a dos quarts de 9 i treballen fins les 21. Moltes vegades, especialment els divendres, dissabtes i vigílies de festa, no poden abandonar el treball fins a les 24, o més tard, per l'aglomeració de facturacions.

ALTRES SERVEIS.—En tots els serveis ve a guardar la mateixa relació la jornada de treball, respecte la durada; així veiem, per exemple, que el vigilant número 1 de la estació de Barcelona, treballa onze hores seguides—de les 7 de la tarde a les 6 del matí—sense tenir ni un interval per a menjar.

Els guarda-agulles tenen una jornada varia, com els factors. A Barcelona, és de les 6 del matí a les 6 de la tarde, però a la línia arriba a ésser de 12, 14 i fins de 16 hores. I no es cregui que la exclusiva obligació que té és cuidar-se de les agulles, sinó que també ha d'efectuar la càrrega i descàrrega de mercaderies, equipatges, etc., etc.

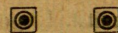
Si qui llegeix s'ha fixat, detingudament, en les dades precedents, es trobarà, amb seguretat, en disposició de respondre a la següent pregunta: És just, és humanitari, és tolerable que, en ple segle xx, el que s'ha convingut en nomenar-lo el de les reivindicacions obreres, persisteixi semblant estat de coses i que, fóra els clams de les víctimes, no s'aixequi una sola veu que, amb suficient autoritat, advoqui per tal que s'acabi?

En cap ofici, des del més humil al més considerat, deixa d'estar fixada la duració de la jornada i, així, no hi ha cap obrer que, en començar la tasca, no sàpiga a quina hora l'acabarà. Tant és així, que no sabem de cap mena de treballadors, apart dels carrilaires, que compti, entre llurs reivindicacions, la de la fixació de jornada. I, això, és lògic i natural: l'obrer és un venedor de la seva mercaderia—el treball—que per un preu convingut—el sa-

lari i demés condicions—ofereix al comprador—patrò o empresa.

Ara bé; existeix alguna mercaderia que es compri o vengui sense prefixar la quantitat que, per un preu determinat, pot donar-se'n o adquirir-ne? No, certament; per això veiem que els treballadors de totarreu, tenen fixada la duració de la jornada de treball i, si bé segueixen llurs accions reivindicadores, els esforços respectius tendeixen, solament, a la disminució o major retribució de la mateixa, fins arribar al mínim i màxim deguts.

I el que diem dels treballadors de tots els països i de tots els oficis, ho fem extensiu als carrilaires, puix no hi ha cap part del món, fóra de l'Estat espanyol, aon el personal de ferrocarrils no tingui determinada, en tots els serveis, la duració de la jornada. Recentment hem vist com, als Estats Units, ha sigut promulgada una llei que fixa en vuit les hores de treball, en tots els serveis de ferrocarrils. No té cap força, per tant, la objecció que puguin presentar les Companyies, al·legant la impossibilitat d'accedir a aquesta petició pel caràcter especial del treball que en els ferrocarrils s'hi efectua i per la complexitat del funcionament dels diferents serveis, puix no veiem la raó de que sigui impossible en aquest país el que, als Estats Units i altres pobles, no ho és. Cal tenir en compte que els carrilaires de l'Estat espanyol estan molt lluny, per ara, de pensar en la jornada de vuit hores, que els carrilaires de Nord-Amèrica han assolit, limitant-se, els desitjos dels d'aquí, a la regularització de les hores de treball, de faicó que els empleats de tots els serveis sàpiguen, amb certesa, la durada de les respectives jornades i que aquesta durada no sigui tan exageradament oposada als principis de humanitat, com actualment succeeix en alguns serveis.

PER AL SOSTENIMENT DE

LA NACIÓ

PER a ésser afegits a la llista de subscripció, oberta per a extingir el dèficit de LA NACIÓ, hem rebut els donatius que, següentment, anotem:

	Pessetes
Suma anterior	141 '40
BARCELONA	
Ignasi Ventosa	1
Fausti Leonard	0 '50
Ismael Gurguí	2
Pere Soldevila	1
Gabriel Vilà	0 '50
Llorenç Casanovas	0 '50
Josep Roviralta	1
L. C.	2
R. Cuspinera	0 '50
GRANOLLERS	
R. N.	1
MARTORELL	
Un socialista	0 '50
Total.	151 '90

MIGRANYA, DOLORS NEURALGICS

: : : FEBRES, Etc., SE CUREN AMB

En venda: Centre Productes Farmacèutics del Dr. Andreu, J. Uriach i Cta., J. Segalá

Al detall: En totes les farmàcies CAPSES D'UN CATXET : 35 cènts.

KALMINE

Biblioteca de Comunicació
Heterotopia, Gèner

AL VOL

Tindrem pa'au!

Diverses vegades s'ha dit que el representar, anc que sigui aparentment, els regionalistes l'esforç nacionalista català, era una vergonya. I malgrat el que puguin dir els partidaris del catalanisme neutre—però a les ordres de la Lliga—haig de repetir que, realment, és la vergonya més gran.

Es indubtable, que, si la Lliga triomfa, és per apatia, per deixadesa, dels demés catalans que diuen no creure en ella, com no és menys cert que si no es realitza una acció decisiva enfront seu, és perquè la majoria dels catalans, que es diuen nacionalistes, per damunt del sentiment nacionalista, catalanista, hi posen tots els llurs prejudicis religiosos i el seu ésser innegablement ultraconservador, que precisament els lliga a l'acció, dita falsament nacionalista o regionalista, dels homes de la Lliga Regionalista.

Era pauta a seguir, és norma a conservar, que els pitjors enemics de Catalunya, han sigut, en tots temps, els homes i les institucions representatives del centralisme que amb llur sistema han anat ofegant el poc que restava de la gairebé extingida personalitat catalana, esquarterada, destruïda, políticament, per l'acció del centralisme espanyol.

Això, amic llegidor, ho trobaràs repetidament escrit en la mateixa Veu i en la major part dels parlaments dels regionalistes. I, no obstant, per diputats regionalistes s'ha demanat ara, la inclusió, en el pressupost de l'Estat, de un milió de pessetes a compte de les que es vulguin o calguin invertir en la construcció de un palau reial a Barcelona.

Políticament, en el sentit nacionalista, que volen acaparar els regionalistes, creiem està prou demostrat el que la seva actitud representa.

A més, bon amic llegidor, fixat que els centralistes espanyols i, amb ells, els diputats regionalistes catalans, demanen gastar aquest any un milió de pessetes en el començament d'edificació de una residència reial, precisament en aquest temps en que, per la greuges de les circumstàncies, molts pateixen fam o viuen misèria, si el viure amb misèria és viure.

Malgrat tot, però, no ho dubtis, amic llegidor, tindrem palau!

El Governador civil de Barcelona i els regionalistes

Es ja sabut, bon llegidor amic, que els regionalistes viuen, políticament, a despesa de la manca de memòria dels catalans, i per això l'enlluernament amb trets que, per vells, gastats i reproduïts, si ens cridessin l'atenció, hauria d'ésser per a fer-nos riure, no pas per a pendre-se's seriosament.

Les anades a Bilbao i a València, recentment, les feren pareixen com una terrible menaça, i, si fem memòria, tenen encara menys valor que aquella Unió Nacional d'anys enrera, qual pacte segellaren a Lleida amb els regionalistes, i en la que hi figuraven, com a capitosts més visibles, l'Alba, a qui ara tant han camibatut, i en Pàrraiso, de qui tant s'han burlat.

No en quedà res d'allò, com no en quedà res dels suposats pactes de Bilbao i València.

Amb la qüestió dels governadors civils de Barcelona, ve succeint el mateix.

Quan vingué el senyor Morote, tot foren recepcions esplèndides i grans lloances, per a fer pareixen una comunitat de ideals i aspiracions. I fins n'hi han que els ho envegen!

Per a saber com acabarà, cal, només, recordar la gran rebuda que feren al senyor Suárez Inclán i els elogis que li tributaren.

El final, per poca memòria que tinguis el recordaràs, bon llegidor, fou demanar amb insistència que el treguessin a en Suárez Inclán, com ho demanaran d'en Morote.

Quan s'avindran del tot amb els governadors civils, serà quan els regionalistes, obertament, es passaran als partits centralistes, que no trigaràn gaire, puix les seves actuacions són ja les mateixes, i idèntics els seus procediments polítics.

Del Marroc

A Espanya, tothom és neutral, segons diuen, per horror a la guerra.

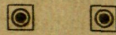
Sembla, talment, que els sentiment de humanitat hi hagin posat fondes arrels, i, per tant, s'abomini, a consciència, de tot quan signifiqui anorreament de les humanes vides...

Però, cal recordar que Espanya sosté una costósima campanya al Marroc, aon, de quan en quan, com suara fa poc, la mort hi sega unes quantes precioses vides. I els neutrals no protesten, contents i satisfets dels triomfs dels fets d'armes espanyols en les terres ermes marroquines.

Segons el criteri neutral dels espanyols, lluitar per la llibertat dels pobles, és un crim.

Còm deuràn qualificar la lluita del Marroc?

JOÀN CASSADOR

Els conflictes socials

L'ART TEXTIL DE SABADELL

*E*n la vaga que, el més de Febrer de 1916, va sostenir l'Art Fabril, de Sabadell, va pactar-se, entre obrers i patrons, un contracte de treball, en el qual s'augmentava, transitoriament, els jornals dels treballadors.

Aquell contracte havia de durar un any, o sigui fins el dia 31 de Gener de 1917. Transcorregut, doncs, el temps en que havia d'estar en vigor aquell contracte, la Junta del Sindicat de l'Art Fabril, de la veïna ciutat, previes les reunions i acords pertinents, ha sol·licitat a la entitat patronal que l'augment transitori que tenien fixat els treballadors fos elevat a augment definitiu i, a més, que comenci a regir un nou augment de 2'50 pessetes setmanals per obrer, semblant que l'organisme que acobla a la burgesia sabadellenca, fins ara, s'ha pronunciat, només, en una bona disposició per a fer una revisió de jornals.

A tot això, els obrers, que ja diumenge passat celebraren una assemblea per a pendre acords respecte la conducta a seguir i que el dimarts darrer tornaren a reunir-se, han contestat a aquella bona disposició burgesa, que gairebé sempre expressa la mateixa cosa, declarant la vaga general del ram.

A hores d'ara ha pres, aquest conflicte, un fort

increment, cosa que fa creure que estem abocats a la contemplació de un gran i formidable episodi de la constant lluita entre el capital i el treball.

ELS EBENISTES

Després de disset setmanes de vaga, els ebenistes acaben de reanudar el treball.

Com deiem la setmana passada, la petició pels ebenistes feta, o sigui la jornada de vuit hores, havia sigut concedida pels patrons, i sols els feia mantenir en llur actitud el fet de restar empresonats dos companys ebenistes, als quals se'ls acusava per fets que amb, motiu del conflicte, tingueren lloc.

Per fi, després de no haver pogut sostenir, per manca de proves, l'acusació contra diis companys, s'ha procedit al sobreseïment de la causa essent, per tal motiu, posats en llibertat.

Immediatament, organitzat per la Federació del Ram de construcció, tingué lloc un miting el diumenge passat, en el qual s'enterà als vaguistes de l'estat del conflicte i de la lliberació dels detinguts, la qual cosa fou motiu de que, en mig de gran entusiasme, es dongués per solucionada la vaga, reprenent-se el treball el passat dilluns.

SEGUEIXEN ELS TRIOMFS

El conflicte que esclatà en la trefileria de la casa Rosés, de Badalona, ha tingut una feliç solució, la qual consisteix en haver-se pres l'acord de que, mentre la casa tingui les primeres materies de Santander es treballarà a preu fet, procurant que els jornals que deguin percibir els obrers no siguin inferiors als que cobraven amb els materials antics.

SOLUCIÓ DE UNA VAGA

Després de una relativament breu lluita, s'ha solucionat la vaga, amb el triomf dels obrers, de la casa Eusebi Bertrand.

Les condicions amb que aquells han reprès el treball, són les següents: regoneixement del Sindicat, pagar el treball de les dones a raó de tretze pessetes i contreure el compromís de que, en l'espai de cinc setmanes, es pagarà la feina dels homes a preu de tarifa, ensems que seràn admesos tots els que han estat despedits.

ELS MECÀNICS

Per intrigues portades a cap per el burgès Barret, prop de la direcció de una companyia francesa, quals tallers estan situats en el domicili del mentat burgès, els operaris de dita casa s'han declarat en vaga fins que els sigui donada una resposta satisfactoria a les bases que han presentat.

ELS TEXTILS

La vaga que el Sindicat La Constancia sostenia amb la fàbrica coneguda per Càn Forasté, s'ha resolt satisfactoriament per als obrers.

Els propòsits de dit Sindicat, estimulats pels triomfs que es van succeint, no són altres que el proseguir la campanya per a la unificació de la jornada de treball i el preu de la mà de obra en les fàbriques del pla de Barcelona, i fer-ho extensiu, després, per tot Catalunya.

ELS PALETES I MANOBRES DE IGUALADA

Ha quedat solucionada la vaga que havien plantejat els paletes i manobres d'aquella localitat, després d'haver mantingut la lluita durant dugues setmanes. Totes les obres, des de bon començament, restaren paralitzades; ni un esquirol se presentà al treball per a fer fracassar els justiciers propòsits dels obrers vaguistes.

Abans de la vaga, el jornal mínim estava tarifat a 4'75 pessetes, el dels paletes, a 3'50, el dels manobres. Per mitjà de la vaga, han conseguit l'augment de 0'25 pessetes per jornada.

Dilluns passat, tots el vaguistes, entraren novament al treball.

Dr. Vilà i Torrent

METGE ODONTÓLEG, de les Escoles dentals de Madrid i Philadelphia (EE. UU.)

ON PARLE FRANÇAIS

ENGLISH SPOKEN

MAN SPRICHT DEUTSCH

BARCELONA — Carrer Roger de Llúria, 44 (entre Gran-Via i Diputació)

De la vida societatària dels viatjants del comerç

Anem actuant!...

JA dèu fer vora un any que un estol d'amics lluitadors, portant per capdavant el bon company Gual, des de les planes d'aquest valent setmanari, exposaren i propagaren, amb fè i gosadia, la idea gran i noble de l'acoblament de tots els viatjants que, esmaperduts, sense orientació i mancats de germanor, feien via, any rera any, sense obrir la finalitat de l'acció de tot home que lluita per la seva existència.

No fou inútil la crida; arreu s'escampà aquest desig i arreu trobà bona acollida, i, dels fruits que calia esperar d'aquella actuació, avui, ja podem saborejar-ne les primeries. Ja hem posat damunt fermes fonaments la primera pedra que ha d'enlairar el fogar dels nostres ideals, ja anem a grans passes cap a la finalitat que tots desigem.

El novell, i fresc encare, Gremi de Viatjants del Comerç i de la Indústria, ha donat ja el primer pas de la tasca que li pertoca portar a terme en l'afer de les Fondes que ara es debat; avui és ell que, amb raó i justícia, es posa enfront de uns quants senyors, que, fruit de un negoci ben lucratiu, volien imposar unes absurdes i burocràtiques costums, que, mercès a l'acció del nostre Gremi, no han pogut pendre peu, havent-se de convèncer els senyors fondistes que no és amb una família deslligada i mal avinguda amb qui tracta ara, sinó amb el Gremi de Viatjants, que ha acoulat estretament a tots els nostres companys, i això ens dóna força.

Avui és grat veure com en l'esperit de la gran majoria dels viatjants s'hi infiltren els ideals de reivindicació social, malgrat haver-hi una petita minoria de bons amics, orfes d'ideals, que s'aparta del nostre agrupament i bescanten aquesta gran obra de dignificació. Si tinguessin una idea del valor de la nostra obra, ens seguirien amb fè; són, de moment, ànimes desviades, que per la nostra benèvola acció s'acostaran a no trigar cap a nosaltres.

Amunt, companys! Fem serens el camí que ens ha de portar el triomf! Seguim amb fè els nostres capdavanters, que són una garantia absoluta de honradesa, i poc a poc arribarem al moment en que el viatjant tindrà plena consciència de quin és el seu afer dintre les lluites per assolir la vida de dignitat, fins a poguer aixecar un casal que sigui la nostra llar social i que digui a la seva façana: *Aquest, és el Casal dels viatjants reivindicats*.

RAMÓN ROVIRA

Palamós, Febrer 1917.

Acció Socialista

El diumenge passat tingué lloc, a l'Agrupació Socialista de Barcelona, l'anunciada conferència del company Josep Torrubia, sobre el tema de *La ensenyança com a base de les reivindicacions proletàries*.

Començà explicant el valor de la paraula «conferència», desfigurada per l'ús.

LA NACIÓ

ABONAMENT

2 pessetes trimestre : : Estranger: 3 pessetes

Després feu un paralel entre la ensenyança i l'educació.

Seguidament, descrigué l'estat actual de la escola i el topament que representa als nens al passar de la llar a la escola, on hi troben a manca l'ambient familiar.

Combat l'ordre de les escoles mantingut pel quietisme dels nens en una edat en que el moviment els és indispensable per l'enfortiment del seu cos.

Censura els procediments memoristes, que omplen el cap de les criatures de paraules que no entenen i que fan no aprenguin a pensar per ells mateixos, advoca per la desaparició dels llibres de text que deuen ésser substituïts per l'estudi directe de la naturalesa i per les explicacions del mestre, fent que els nens vagin adquirint la seva personalitat.

És en la edat infantil—diu—que s'ha d'ensenyar a pensar, puix és difícilíssim fer variar la seva manera d'ésser als homes formats.

Per aquesta manca d'educació, veiem, avui, són legió els homes als quals se'ls té de donar les idees i fins els conceptes fets, ja que ells són incapaços de fer-ho; d'aquí ve la necessitat d'aquests, d'ésser portats per un cabdill, com també els errors de tàctica i teoria.

Fa remarcar la importància que té l'ensenyament en les reivindicacions obreres, que són descrites pel conferenciant en varis dels seus aspectes, i acaba fent un elogi fervorós de l'Associació, que dèu ésser—diu—per classe i per oficis, arribant, per les federacions, a la reunió de la gran família internacional.

El company Bueso, que presidia, donà l'acte per terminat i anuncia una nova conferència pel dia 4 del prop-vinent mes.

Avançant la celebració de un Congrés

El Comitè de la Federació Catalana, que integra el Partit socialista obrer de l'Estat espanyol, acaba de fer públic que «anc que els estatuts de la Federació prevenen que els Congressos regionals deuen celebrar-se en els mesos de Maig o Juny, davant la urgent necessitat d'estudiar la manera de fer reaparèixer *La Justícia Social*, ha acordat avançar la data del corresponent a aquest any, assenyalant, a l'efecte, els dies 8 i 9 d'Abril per tal de celebrar-lo a Barcelona, segons acord de l'anterior.

«En virtut d'això, es requereix a les col·lectivitats que integren la Federació per a que remetin, abans del proper dia 10 de Març, a nom de Gustau Ramón, Arrabal de Sta. Agna, 34, primer—Ateneu Obrer—, Reus, els temes o assumptes que desitgin siguin inclosos en la ordre del dia.»

MUNDIAL PALACE

COBERTS DES DE PTES. 3'50 - CONCERT TOTS ELS DIES

Els divendres Bouillabaisse - Dissabtes menú corrent i vegetarià

PORTA DE LA PAU

L'actuació obrera

ORGANITZAT pel sindicat de perruquers i barbers La Unica, tingué lloc un miting de propaganda societatària, en el qual s'hi pronunciaren varis parlaments, tots ells encaminats a la reorganització i millorament de l'ofici.

♦ Darrerament, reunits els obrers associats al sindicat textil La Constancia, acordaren augmentar la quota en deu cèntims setmanals, amb la fi de repartir la recaudació entre els vaguistes de la fàbrica coneguda per Càn Forasté i els de la Pobla de Lillet.

♦ La Confederació Regional del Treball recorda a tots els sindicats de Catalunya el deure que els incumbeix de prestar el seu apoi moral i material als companys vaguistes de La Pobla de Lillet, no desamparant-los en l'actual lluita que sostenen.

♦ En la societat de maquinistes i fogainers La Naval, el passat diumenge, s'hi celebrà un miting, pronunciant s'hi diferents parlaments, encaminats, tots, a apoiar les bases que els mateixos tenen presentades al Govern, concebudes en els següents termes:

Augment de un cent per cent en els crèdits actuals per a totes les línies de navegació, exceptuant la d'Anglaterra, que serà objecte de contractes especials.

Segur de vida garantitzat per l'Estat o pels navilers, o pels dos conjuntament, equivalent al crèdit que els mariners tenen, en l'actualitat, com a pensió vitalícia a llurs famílies en cas de mort.

La immediata implantació del Montepiu nacional nàutic.

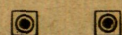
Promulgació de la llei reglamentant el treball a bordo, i, finalment,

Creació de les escoles nàutiques.

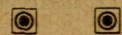
Aquestes són les bases presentades, les quals foren aprovades per unanimitat en dit miting, que es vegé força concorregut.

♦ En l'Ateneu Racionalista de Sans, els paletes celebraren un miting, primer de la serie que pensen realitzar de propaganda societatària i reorganització de l'ofici.

Tots els parlaments pronunciats, foren encaminats a dit fi.

Socialistes catalans: Porteu LA NACIÓ a la fàbrica, al treball, a tot arreu on pugui guanyar-se un home per a les nostres idees. Que la veritat sia coneguda i emeni la voluntat del poble

NOVES

DEMÀ, diumenge, a dos quarts de cinc de la tarde, a l'Orfeó Gracienc hi tindrà lloc una audició de *lieder* en la qual seràn interpretades, per les orfeonistes, cançons populars catalanes i melodies de Beethoven, Schubert, Schumann i Fauré, de la col·lecció *Cançoners selecte*.

Abans de l'audició, serà llegit un proemi que, per aquesta sessió, ha escrit l'erudit crític i musicògraf Joaquim Pena.

La secció choral de infants cantarà, també, diverses cançons.

C. E. d'Arts Gràfiques, S. A.—Mallorca, 257 bis.